

Rataskärs naturreservat

Vaktposten mot öst

Naturen på Rataskäret är ett stycke typisk, västerbottnisk landhöjningskust. Skäret med sina 21 m över havet är den högsta punkten i byn och nedanför toppen finns både fina klippor, granskog och en avsnörd liten sjö på skärets norra sida. **Möt också en spännande historia på Rataskär!**

För länge sedan

Utmed Rataskärs markerade stig finns intressanta lämningar från förr. I närheten av det gamla fiskeläget finns tomtingar, labyrinter och en kompassros. Närmast stranden finns resterna av en sjötullkammare samt världshus som minner om Ratans storhetstid under 1700-talet.

7 Fyr, båk och lots.

Fyren och fyrbåken

På toppen av ön står fyren som uppfördes 1891 och den gamla fyrbåken. Fyrbåken användes innan fyren kom till. Fyrbåken var en hög konstruktion som man gjorde upp eld ovanpå. Då såg sjömännen elden på långt håll och visste att de närmade sig land.

1 Sjötullkammaren. Rester efter det som en gång var en sjötullkammare. Från 1767 till början av 1800-talet förtullades alla varor som fördes ut och in i Västerbotten på Rataskär.

2 Källan och världshuset. Källan gav vatten till det världshus som låg här.

Vattuminskningen som blev landhöjning

När intresset för landhöjningen eller "vattuminskningen" tog fart under 1800-talet fick Ratan en central roll. Här högg vetenskapsmännen in vattenståndsmärken i berget på fastlandet redan från 1849. År 1891 uppfördes en så kallad mareograf – en vattenståndsmätare. Idag finns en ny mareograf och det är rapporterna från den som varje dag hörs i svensk radio.

3 Vattenståndsmärke. Lägg märke till hur långt upp på land det ligger i dag.

Sveriges sista krig

Det sista krig som utkämpades i Sverige var kriget mot Ryssland 1808-1809. Den 20 augusti 1809 drabbade svenskar och ryssar samman i ett stort slag i Ratan. Naturreservatets skyltställ på Rataskär är därför gjort med inspiration från Ryssland. Det var ju faktiskt Ryssarna som vann kriget!

TECKENFÖRKLARING

	Information
	Parkering
	Gästhamn
	Kulturum Ratan
	Tullgård
	Reservatsgräns
	Rataskärsleden
	Ratanleden
	Väg
	Skog
	Myr
	Hällar / klapperstensfält
	Vatten

Övriga minnesmärken

- 8 Norrlands hamn
- 9 Wattuminskningen
- 10 Handel och Sjöfart
- 11 En resa till Ratan
- 12 Gravplatsen
- 13 Batteriet
- 14 Fyren på Ledskär
- 15 Affären vid Ratan
- 16 Vattenståndsmärken

4 Kompassrosen.

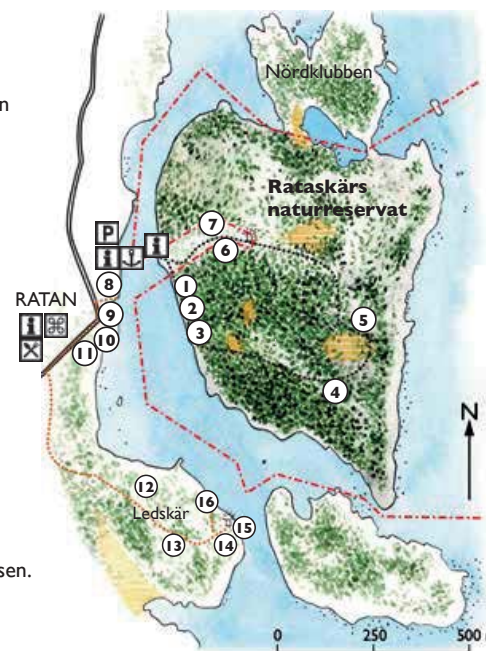

5 Fiskeläget. Rester av ett fiskeläge med tomtingar/ husgrunder och gistvallar. Bilden visar hur näten torkades, i dag kan du här hitta gistgårdsrosen i rader.

6 Labyrinter.

Rataskärs naturreservat

Fakta om Rataskär:

Området är 83 hektar, varav 46 hektar är land. Syftet med reservatet är att området ska vårdas på sådant sätt att dess karaktär av historisk plats med typisk kustnatur bevaras. En stig går runt skäret.

Hitta: Följ E4:an norrut ca 16 km från Sävar. Tag därefter av på vägen mot Djäkneboda och Ratan och följ den i 6 km. I Ratan kan båt hyras för att ta sig ut på skäret.